

Hmeljarski vestnik

Glasiilo Hmeljarskega društva za Dravsko banovino v Žalcu

Izhaja mesečno enkrat — v hmeljski sezoni tudi večkrat v neobveznem obsegu
Člani Hmeljarskega društva prejemaajo list brezplačno

Štev. 2.

Žalec, dne 1. februarja 1936

Leto III.

Za naše hmeljarstvo

Interpelacija narodnega poslanca Ivana Prekorška na g. ministra za trgovino in industrijo v zadevi zasiguranja kontingentov za izvoz hmelja

Činjenica, da je gospodarsko blagostanje velikega in važnega predela dravske banovine nerazdružno povezano s pridelovanjem hmelja in njegovo uspešno prodajo v inozemstvo, mi nalaga dolžnost, da Vam, gospod minister, okrenem pozornost na dejstvo, da kraljevska vlada doslej ni posvečala zadostne in primerne pažnje zaščiti te važne gospodarske panoge, ki je vsled tega izročena samovoljni tuji trgovski eksploataciji v vsakoletno težko škodo hmeljarja - producenta. Znano je dejstvo, da ni v Srednji Evropi nobena druga poljedelska kultura izpostavljena tako velikim izpremembam v ceni, kakor je to pri hmelju, ki je dosegel že cene preko Din 200.— za 1 kg, ki se pa prodaja tudi po sramotno nizkih cenah od Din 2.— do Din 10.— za 1 kg, dasi znašajo investicijski in produkcijski stroški povprečno Din 20.— za 1 kg. Rentabilnosta hmeljske produkcije je torej izrazito nesigurna, kar mora nujno nalagati državni upravi dolžnost, da ne opusti ničesar, kar bi moglo na mednarodnem tržišču našemu hmelju osigurati normalne cene.

Najstarejši hmeljski nasadi z najodličnejšo kvaliteto pridelka se v naši državi nahajajo v dravski banovini v hmeljskem okolišu, ki je označen s svetovno tržno znamko »Južnoštajersko - Savinjska dolina«, ki slovi po svojem zelenem goldingu. Vsled padca konzuma piva in rastočega nazadovanja pivovarniške industrije v Jugoslaviji more hmeljarstvo plasirati doma samo 2% celokupnega pridelka hmelja, vsa ostala količina 98% pa se mora prodati v inozemstvo. Hmeljski produkt je pri nas v Jugoslaviji, ne samo v Savinjski dolini, temveč v vsej državi izključno izvozno blago. Upravičena je torej stara zahteva vseh hmeljarjev, da nam kraljevska vlada izposluje uvozne kontingente ob znatno znižanih zaščitnih uvoznih carinah pri onih državah, ki so v glavnem kupci našega hmelja. To so danes predvsem Amerika, Anglija in Francija. Vzrok nemogoče slabih cen, ki ubijajo naše hmeljarstvo že vsa leta, niso samo tuji hmeljski trgovci in prekupei s svojimi nemoralnimi podponodbami, temveč v prvi vrsti in odločujoče hmeljski kontingenti, ki jih nimamo.

V naslednjem hočem v podkrepitev svojih gornjih trditvev podati kratko pregledno sliko hmeljskega izvoza iz območja Savinjske doline v letih 1933., 1934. in 1935.

Naš izvoz je znašal od skupne produkcije 22.000 kvintalov v letu 1933. v

Sev. Ameriko (USA)	7.000 kvint.
Anglijo	8.000 kvint.
Belgijo	5.000 kvint.
Francijo	1.000 kvint.
ostale države	1.000 kvint.

Skupna produkcija 22.000 kvint.
v letu 1934.:

Sev. Amerika (USA)	7.000 kvint.
Anglija	8.000 kvint.
Belgija	4.000 kvint.
Francija	1.000 kvint.
ostale države	1.000 kvint.

Skupna produkcija 21.000 kvint.
v letu 1935.:

Sev. Amerika (USA)	19.000 kvint.
Anglija	11.000 kvint.
Belgija	6.000 kvint.
Francija	1.500 kvint.
ostale države	2.500 kvint.

Skupna produkcija 40.000 kvint.

Iz navedene statistike je razvidno, da sta že vsa zadnja tri leta naša najboljša odjemalca hmelja Severna Amerika (USA) in Anglija. Ti dve državi pokupita vsako leto dve tretjini celokupnega našega pridelka. Cene hmelju bi bile mnogo rentabilnejše, če bi ta dva naša glavna odjemalca ne imela nevzdržno visoke uvozne carine, ki znaša v Ameriki Din 20.— za 1 kg in v Angliji Din 18.—. Ker je naš hmelj v teh državah vsled visoke vsebine grenčice izredno priljubljen, bi se moglo v Ameriki in Angliji še mnogo več plasirati, če bi se dosegli kontingenti po znižani uvozni carini. Za naš hmelj se do danes ni izposloval niti eden kontingent. Poglejmo pa, kaj je v tem pogledu storila Českoslovaška. Ta država si je izposlovala kontingent po znižani uvozni carini RM 70.— za 100 kg v Nemčijo za kvantum 20.000 kvintalov hmelja in po znižani uvozni carini Fr. fr. 200.— za 100 kg v Francijo za količino 18.000 kvintalov, istočasno, ko plačamo mi v Nemčijo uvozne carine RM 150.— za 100 kg in v Francijo Fr. fr. 400.— za 100 kg.

V Franciji se je v zadnjem času pokazal velik interes za naš hmelj in bi bilo nujno želeti, da se doseže kontingent analogno Českoslovaški, kontingenti v Angliji in Ameriki, kamor se zadnja leta po nevzdržno nizkih cenah vsled visokih uvoznih carin izvažajo največ našega hmelja, pa bi stabilizirali in normalizirali našo hmeljsko produkcijo, kar bi pomenilo za naše državno gospodarstvo povečan dotok tujih deviz in pojačanje aktivnosti trgovinske bilance.

Poleg pomanjkanja kontingentov so najtežja rakrana izvoza našega hmelja po normalnih svetovnih ce-

nah neurejeno in komplicirano funkcioniranje kliringov v prvi vrsti z Nemčijo. Ta država je namreč v prejšnjih letih pokupila dve tretjini do tri četrtine celokupne naše hmeljske produkcije, od leta 1931. dalje pa v našo težko škodo ta izvoz vedno bolj pojema ter so bila vsa prizadevanja naših gospodarskih in trgovskih krogov za omogočenje izvoza v Nemčijo brezuspešna.

Poleg vseh teh navedenih nedo-

statkov pa še obstoji nemogoča tarifna politika naših državnih železnic, da znaša za kratek odsek od Žalca do državne meje pri Dravogradu tovornina eno petino vseh prevoznih stroškov do Hamburga.

Z ozirom na gornje navedbe Vas prosim, gospod minister, da mi odgovorite, kaj ste storili in kaj name-rava kraljevska vlada storiti, da se pri državah uvoznicah našega hme-lja dosežejo dovoljni kontingenti za

izvoz našega hmelja po znižanih carinah in da se hmeljski izvozni trgovini s primernimi deviznimi in klirinškimi predpisi delo sploh omogoči, kakor to način hmeljske trgovine, ki je sezonska in borzna, zahteva.

BEOGRAD, 16. januarja 1936.

Ivan Prekoršek,
narodni poslanec.

FRAN WERNIG, kmetijski referent.

Posredni učinek fosfatne žlindre, najno- vejšega in najcenejšega domačega fos- fornega umetnega gnojila na travnikih in pri hmelju

Lanskega leta smo izvršili precejšnje število poizkusov s fosfatno žlindro v celjski okolici, na travnikih pri žitu in na okopavinah. Boljše in večje pridelke na parcelah, na katerih smo gnojili s fosfatno žlindro, je bilo dognati povsod. Tudi smo v nekaterih primerih ugotovili izredno **dobičkanost** gnojenja s tem novim, cenanim domačim umetnim gnojilom. V splošnem je bil vendar učinek fosfatne žlindre različen: na večjem delu parcel zelo dober, posamezno vendar tudi le srednji.

Različnost učinkovanja fosfatne žlindre je naravno pripisovati raznim okolščinam, na pr. vremenu, raznolikosti sestave zemlje, večji ali manjši vlažnosti, dosedanjemu obdelovanju zemlje itd.

Ugotovili smo vendar letošnje jeseni pri gosp. Mirniku v Arji vasi v Savinjski dolini, ki je izvršil poizkus s fosfatno žlindro povsem **nenaročeno** in iz lastnega nagiba, **nenavadno ugoden uspeh gnojenja s fosfatno žlindro pri hmelju**. G. Mirnik je trosil fos. žlindro pri hmelju namreč koncem maja ali začetkom junija ter je bilo meseca avgusta ugotoviti, da znaša razmerje pridelka med negnojenim in s fosfatno žlindro gnojenim hmeljnikom približno kakor 1 : 3. O tem so se prepričali na licu mesta številni hmeljarji iz Sv. Petra, Žalca in Petrovč.

Nisem si mogel skraja tolmačiti, da bi v dveh oz. treh mesecih 6 do 7% vodotopne fosforne kisline v fos. žlindri povzročil tako nepričakovan uspeh. Naravno, da bi bilo od ostalih 10 do 12% v 2% citronovi kislini raztopne fosforne kisline v ev. žlindri pričakovati še manj tako obilnega uspeha. Izredno učinkovitost je moralo torej povzročiti kako drugo posebno svojstvo fosfatne žlindre. In res sem iz predavanja g. inž. Knopa v ljubljanskem radiu povzel, da vsebuje fosfatna žlindra razven fosforne kisline in joda tudi topljive soli aluminijske in železne. Te soli tvorijo pri stiku z apnom ali magnezijem v zemlji posebne kaloidne gmote, takozvane »gele«, ki povzročajo posebno **razgibanost ostalih redilnih snovi v zemlji**.

Samo ta **posredni upliv fosfatne žlindre** je zamogel torej povzročiti, da je bil učinek žlindre v

tako kratki dobi pri hmelju tudi tako zelo lep. Illov-nata zemlja **poskusnega hmeljnika** (pred 10 leti gozd) po sestavi ni bila videti slaba. Rekel bi, da zemlja ni revna, da vsebuje precejšno množino ka-lija, mogoče tudi kaj dušika in fosforja. Vendar je bila videti zemlja povsem pusta, mrtva in »borova« kakor pravijo v Savinjski dolini. Fosfatna žlindra je vendar v tej zemlji očitno **razgibala** vse v zemlji nedelovne, speče redilne snovi.

Kakor se človek in žival ne zredi in zdebela od tega kar zaužije, ampak **le od tega, kar prebavi**, tako tudi rodovitnost zemlje ni odvisna samo od množine redilnih snovi, ki so v zemlji, ampak predvsem od **topljivosti** in razgibanosti redilnih snovi, katere rastlina zamore **edino** zaužiti in prebaviti.

Posredni vpliv topljivih aluminijskih in železo-vih soli v fosfatni žlindri je ugotovil tudi inž. Teržan na **vlažnejših travnikih**, kjer je g. Teržan na parceli na kateri je v jeseni l. 1934. dva meseca po trošenju fosfatne žlindre, trosil še apnovo moko in s tem dosegel izredno ugoden pridelek.

Topljive aluminijske in železove soli fosfatne žlindre so tvorile pač v stiku z apnom takozvane gele, ki so povzročili posebno delavnost, »prebavljivost« in učinkovitost vseh ostalih redilnih snovi v zemlji.

S tem sem povedal tudi sicer nekaj teorije, vendar je kmetovalcu tudi ta potrebna za boljše ume-vanje raznih naravnih pojavov in delovanja zemlje.

Vloge in rešitve

566/35

11. XII. 1935.

ZAVOD ZA UNAPREDJIVANJE SPOLJNE TRGOVINE

BEOGRAD.

Sklicujemo se na Vaš dopis z dne 2. VII. t. l. br. I/7594 ter si usojamo vljudno poročati, oziroma naprošati sledeče:

Savinjska dolina je v t. l. pridelala 40.000 kvintalov hmelja ter ga dosedaj prodala 37.400 kvintalov po cenah od Din 15.— do Din 28.— za 1 kg. Upamo, da bo tudi ostanek hmelja našel svoje od-jemalce.

Letošnji izvoz našega hmelja se je usmerjal sledeče:

v Ameriko — po večini v USA	19.000 kvintalov
v Anglijo	9.000 »
v Belgijo	6.000 »

v Francijo . . . . . 1.000 kvintalov
v ostale države . . . . . 2.500 »

Po statistiki izvoza opazamo že mnogo let nazaj, da vsako leto kupita Amerika in Anglija dve tretjini celega savinjskega hmeljskega pridelka. Ti dve državi imata močno produkcijo neplemenitega hmelja in rabita za varenje dobrega piva plemeniti, kvalitetni hmelj, ki ga kupujeta pri nas.

Cena našemu hmelju pa bi bila mnogo višja, če bi ne znašala uvozna carina na naš hmelj okrog Din 20.— za 1 kg. Iz tega razloga smatramo, da bi bilo nujno potrebno, skleniti s tema dvema državama uvozne kontingente po znižani tarifi. Splošno je znano, da smo jugoslovenski hmeljarji v pogledu izvoza hmelja navezani izključno na eksport in da domača potrošnja hmelja ne dosega niti 1% celokupne produkcije. Žal pa do danes nismo dosegli za izvoz hmelja niti **enega** kontingenta, medtem ko si je izposlovala Čehoslovaška izvozni kontingent v Nemčijo po znižani carinski tarifi Rm 70.— za 100 kg. Ta kontingent pa znaša 20.000 kvintalov. Na drugi strani je pa dosegla Čehoslovaška uvozni kontingent v Francijo za uvoz letnih 18.000 kvintalov hmelja po znižani tarifi Fr 200.— za 100 kg.

Ni se torej čuditi, zakaj je cena našemu svetovno znanemu, savinjskemu hmelju mnogo nižja, nego je cena češkemu hmelju.

Znano nam je, da bi osobito Francija rada sprejemala večje količine našega hmelja, če bi se znižala uvozna carina za naš hmelj analogno čehoslovaškemu hmelju. Če se že ne more doseči uvozni kontingent pri naših največjih odjemalcih — Amerika in Anglija — smatramo, da bi se dalo to doseči vsaj pri naši zavezniški državi Franciji, z ozirom na to, da je tak kontingent že dovolila Čehoslovaška.

V velikem interesu našega hmeljarstva bi pač bilo na vsak način, da se izposlujejo uvozni kontingenti po znižani carini v vse zgoraj navedene države — za kar Vas prav vljudno naprošamo.

Za društveni odbor

predsednik:

poslovodja:

564/35

9. XII. 1935.

GENERALNA DIREKCIJA DRŽAVNIH ŽELEZNIC BEOGRAD.

Hmeljarsko društvo za Dravsko banovino s sedežem v Žalcu vljudno naproša, Generalna direkcija državnih železnic blagovoli za prevoz hmeljskih drogov dovoliti znižano voznino.

S hmeljarstvom se pečajo kmetovalci Savinjske doline že čez 50 let in je vsled tega tu že pomanjkanje prepotrebnih smrekovih drogov. Pač pa je Hmeljarsko društvo zvedelo, da bi se zaželeni hmeljski drogi po primerni ceni dobivali v Gorjancih, na meji Dravske in Savske banovine, v okolici Metlike na Belokranjskem, ki je pa od Savinjske doline oddaljena nad 230 km. Prevozni stroški bi pa droge v znatni meri podražili in bi bile cene za tukajšnje hmeljarje previsoke.

Vsled tega si usoja Hmeljarsko društvo za Dravsko banovino vljudno naprošati, Generalna direkcija

državnih železnic blagovoli prevozne pristojbine za hmeljske droge primerno znižati, posebno pa, ker so bile hmeljske cene v minulih letih le tolikšne, da so komaj krile pridelovalne stroške.

Zadeva je zelo nujna!

Za društveni odbor

predsednik:

poslovodja:

Št. 52/36.

ŽALEC, dne 29. januarja 1936.

GENERALNA DIREKCIJA DRŽAVNIH ŽELEZNIC, BEOGRAD.

Podpisani društveni odbor je iz časopisov zvedel, da je Generalna direkcija drž. železnic sklicala posebno komisijo v svrhu sestave novega Pravilnika za znižano voznino.

Vsled tega si usoja odbor Hmeljarskega društva vljudno prositi, da se sprejme v Pravilnik tudi polovična voznina za hmeljske obiralce, kateri so ugodnost polovične voznine po železnicah uživali na vsakoletno prošnjo Hmeljarskega društva že od leta 1905.

V kratko utemeljitev prošnje naj služi dejstvo, da se hmeljski obiralci rekrutirajo iz najrevnejših slojev naroda, ki so podpore vredni in skrajno potrebni in ki vsako leto željno pričakujejo **pičli zaslužek**, katerega jim nudi v hmeljski sezoni štirinajstdnevno obiranje hmelja.

Povdarjamo, da služi ugodnost polovične voznine samo revnim obiralcem hmelja, nikakor pa ne producentom.

Podpisani društveni odbor sigurno pričakuje, da se bo njegova utemeljena prošnja ugodno rešila.

Za društveni odbor

predsednik:

poslovodja:

Tržna poročila

Žalec. V mesecu januarju je bilo prodanih na našem tržišču okrog 300 kvintalov hmelja. Kupovalo se je samo slabši in srednji hmelj po cenah od Din 10.— do Din 22.— za 1 kg. Neprodanega hmelja je ležalo koncem januarja pri hmeljarjih še 1.200 kvintalov. Zanimanje še vedno obstoja in prihajajo od časa do časa nova naročila.

Inozemstvo. Cene so nekoliko popustile, ker je še vedno dovolj zalog iz leta 1935.

N a p r o d a j je dobro ohranjena 4 m²

hmeljska sušilnica

sistem Lorber. Vprašati pri gdu. Albinu Omladiču, Polče, pošta Braslovče.

NITROFOSKAL I.

se je pokazal kot najboljšo gnojilo za hmeljnike. Hmeljarji ne pozabite tekom letošnje spomladi gnojiti s tem izvrstnim gnojilom svoj hmelj.

Gnojilo lahko naročite pri
Tvornici za dušik d. d. Ruše,
 ozir. pri
g. Krašovcu in g. Vizovišku
 v Žalcu,
 pri
Skladišču Kmetijske družbe
 v Celju in njenih podružnicah,
 pri
g. Zanier-ju v št. Petru in v
št. Pavlu.

Naložili boste Vaše prihranke najboljše in najsigurnejše

HRANILNICI DRAVSKE BANOVINE

ker jamči za zavod ne samo znatna rezerva, ampak tudi dravska banovina z vsem svojim premoženjem in vso davčno močjo

Podružnica v Celju, Cankarjeva ulica 11
 nasproti pošte

Celjska posojilnica d. d. v Celju

v lastni hiši Narodni dom

Glavnica in rezerve
 nad Din 16,200.000

Kupuje in prodaja devize in valute

Izdaja uverenja za izvoz blaga

Sprejema hranilne vloge na knji-
 žice in tekoči račun ter nudi za
 nje popolno varnost in ugodno
 obrestovanje

Podružnici:

Maribor, Šoštanj

Izdaja Hmeljarsko društvo za Dravsko banovino, predsednik **Rudolf Lorber**, župan v Žalcu. — Za uredništvo odgovarja:
Petriček Anton, nadučitelj v p. v Žalcu. — Tiska **Zvezna tiskarna** v Celju: predstavnik **Milan Četina** v Celju.